

Міністерство освіти і науки України

Відокремлений структурний підрозділ «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету»

КОЛЬОРОВЕДЕННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

для здобувачів освітньо-професійного ступеня **фаховий молодший бакалавр** освітньо-професійної програми «**Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн**»

галузі знань **19 Архітектура та будівництво**
спеціальності **192 Будівництво та цивільна інженерія**
денної форми навчання

УДК

Д

До друку

Голова методичної ради ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

_____ Герасимик-Чернова Т.П.

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій коледжу

Бібліотекар _____ Н. М.Корець

Затверджено методичною радою ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

протокол №__ від «____» _____ 2024 р.

Рекомендовано до видання на засіданні циклової (методичної) комісії педпрацівників будівельного профілю, будівництва та цивільної інженерії

протокол №__ від «____» _____ 2024р.

Голова циклової (методичної) комісії _____ Данилік С.М.

Укладач: _____ С. М Савчук, викладач

Рецензент: _____

Відповідальний за випуск: _____ Т. П. Кузьмич, методист коледжу

Кольороведення [Текст]: методичні вказівки до виконання контрольних робіт для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія за освітньо-професійною програмою «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. С. М. Савчук – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ», 2024. – 20 с.

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу «Кольороведення» з метою контролю основних розділів дисципліни, містить перелік питань до кожної теми та перелік рекомендованої літератури.

Вступ

Дана методична розробка призначена для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузь знань 19 Архітектура і будівництво спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія освітньо-професійної програми «Будівництво та експлуатація будівель і споруд».

Під час засвоєння курсу «Кольороведення» найбільш ефективним методом є самостійне виконання здобувачами освіти вправ та контрольних завдань.

Методичні вказівки призначені для виконання контрольної роботи здобувачами освіти за такими розділами:

Вступ. Робота з фарбами.

Тональне, світлотіньове і поліхромне клеслення.

Колірна відмивка.

Вони містять теоретичні положення та завдання до контрольної роботи.

Вказівки до виконання та оформлення контрольної роботи

Організаційна частина.

Час на видачу завдання – 5 хв.

Виконання завдань.

Час виконання контрольної роботи – 40 хв.

Максимальна сума балів за контрольну роботу становить 12 балів. Таблиця переведення в 5 бальну шкалу наведена в таблиці 1.

Таблиця 1. Шкала переведення балів в 5-ти бальну

12-ти бальна шкала	5-ти бальна шкала
10-12	5
7-9	4
4-6	3
1-3	2

Перелік питань для контрольної роботи з дисципліни

Контрольна робота №1 по темах (Робота з фарбами. Тональне, світлотіньове і поліхромне креслення)

Варіант 1

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Що таке колір?
  - а) Безрозмірна величина, що використовується для кількісної оцінки різниці між зоровими(світловими) враженнями, викликаними двома суміжними одноколірними поверхнями.
  - б) Це відчуття, яке виникає у мозку як відповідь на світло, що потрапляє на сітківку ока.
  - в) Це невміння правильно розрізняти ті чи інші кольори.
  - г) Зміни деяких ознак предметів під впливом повітряного середовища і простору, зміни кольору, обрисів і ступеня освітленості предметів, що виникають у міру віддалення натури від очей спостерігача.
2. Що таке основні кольори в традиційній системі RYB?
  - а) Червоний, зелений, синій
  - б) Червоний, жовтий, синій
  - в) Жовтий, зелений, фіолетовий
  - г) Чорний, білий, сірий
3. Який колір утворюється при змішуванні червоного та жовтого кольорів?
  - а) Фіолетовий
  - б) Зелений
  - в) Оранжевий
  - г) Чорний
4. Що таке ахроматичні кольори?
  - а) Яскраві та насичені кольори
  - б) Нейтральні кольори, такі як чорний, білий, сірий
  - в) Пастельні відтінки
  - г) Кольори веселки
5. Що таке насиченість кольору?
  - а) Інтенсивність відтінку або чистота кольору
  - б) Яскравість кольору
  - в) Кількість світла, яке відбивається від поверхні
  - г) Спектр кольорів, які можуть з'являтися у комбінаціях
6. Який колір отримуємо, змішуючи червоний і синій?
  - а) Жовтий

- б) Фіолетовий
- в) Оранжевий
- г) Бірюзовий

7. Що таке контраст за кольором?

- а) Різниця в яскравості між двома кольорами
- б) Різниця у відтінку та насиченості між кольорами
- в) Використання двох однакових кольорів
- г) Поєднання теплих і холодних кольорів

8. Який колір відносять до холодних відтінків?

- а) Червоний
- б) Жовтий
- в) Синій
- г) Оранжевий

Середній рівень 1 бал

1. Що таке "вторинні кольори»?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

2. Дайте визначення поняття "ахроматичні кольори".

Високий рівень (опис вимог) 2 бали

3. Опишіть, як кольори впливають на емоційний стан людини. Наведіть приклади теплих і холодних кольорів, та поясніть, у яких сферах життя (інтер'єр, реклама, мода) використовується цей вплив.

Варіант 2

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Який з кольорів є основним у системі RGB?

- а) Червоний
- б) Зелений
- в) Червоний, зелений, синій
- г) Жовтий

2. Який колір отримується при змішуванні синього та жовтого?

- а) Зелений
- б) Оранжевий
- в) Фіолетовий
- г) Червоний

3. Що таке вторинні кольори?

- а) Кольори, утворені змішуванням основних кольорів
- б) Кольори, які не існують у природі

- в) Кольори, отримані шляхом змішування чорного та білого
  - г) Кольори, отримані шляхом змішування ахроматичних кольорів
4. Що є властивістю ахроматичних кольорів?
- а) Вони не мають кольорового відтінку
  - б) Вони є дуже яскравими
  - в) Вони мають теплі тони
  - г) Вони використовуються лише в текстилі
5. Що таке відтінок у теорії кольору?
- а) Комбінація чорного і білого в кольорі
  - б) Чистий колір без додавання чорного чи білого
  - в) Різниця в інтенсивності кольору
  - г) Комбінація теплих та холодних кольорів
6. Який з варіантів краще підходить для передачі контрасту в кольорі?
- а) Використання однотонних кольорів
  - б) Поєднання теплого і холодного кольорів
  - в) Поєднання білого і сірого
  - г) Використання тільки яскравих кольорів
7. Що таке інтенсивність кольору?
- а) Кількість світла, що відбивається від кольору
  - б) Насиченість і чистота кольору
  - в) Величина змішаних кольорів у моделі СМҮК
  - г) Контрастність між двома кольорами
8. Який колір вважається найбільш нейтральним?
- а) Сірий
  - б) Синій
  - в) Жовтий
  - г) Червоний

Середній рівень 1 бал

9. Що таке "тон"?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

10. Дайте визначення поняття "насичення"?

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

11. Охарактеризуйте вплив світла на сприйняття кольору. Як освітлення може змінювати вигляд одного й того самого відтінку в різних умовах?

Варіант 3

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

- а) Скільки наукою про колір сформульовано основних законів оптичного змішування?
- а) 1
  - б) 3
  - в) 5
  - г) 7
- б) Що таке тон у роботі з фарбами?
- а) Насиченість кольору
  - б) Відтінок кольору
  - в) Ступінь освітленості кольору
  - г) Теплоота кольору
- в) Який інструмент найчастіше використовують для нанесення акварельних фарб?
- а) Олівець
  - б) Пензлик
  - в) Крейда
  - г) Маркери
- г) Який з наведених кольорів є нейтральним?
- а) Сірий
  - б) Зелений
  - в) Фіолетовий
  - г) Червоний
- д) Що є базовим кольором у поліхромному малюванні?
- а) Чорний
  - б) Білий
  - в) Синій
  - г) Основний колір композиції
- е) Яка техніка створює об'єм у кресленні?
- а) Штрихування
  - б) Затінення
  - в) Градієнт
  - г) Всі вищезазначені
- ж) Що називають світлом у світлотіньовому кресленні?
- а) Найсвітліша ділянка об'єкта
  - б) Розсіяне освітлення
  - в) Тінь, відбита від поверхні
  - г) Елемент композиції
- з) Що таке поліхромія?

- а) Малюнок у чорно-білих тонах
- б) Використання кількох кольорів
- в) Робота з фарбами одного тону
- г) Вибір гармонійних відтінків

Середній рівень 1 бал

и) Що таке "хроматичні тони"?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

к) Дайте визначення поняття «відтінок»?

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

л) Опишіть процес створення тонального креслення.

Варіант 4

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Яка техніка допомагає створити глибину у кресленні?

- а) Нанесення тексту
- б) Використання штрихів
- в) Контурне креслення
- г) Використання одного кольору

2. Який колір є холодним?

- а) Синій
- б) Жовтий
- в) Червоний
- г) Оранжевий

3. Що є ключовим у створенні світлотіньового зображення?

- а) Застосування геометрії
- б) Робота з відтінками
- в) Визначення основного кольору
- г) Нанесення текстур

4. Який матеріал найбільш часто використовується для монохромного малювання?

- а) Крейда
- б) Графітний олівець
- в) Маркери

г) Фарби

5. Який колір є теплим?

а) Синій

б) Зелений

в) Червоний

г) Чорний

6. Що є основою для створення гармонійного зображення?

а) Використання контрасту

б) Використання одного кольору

в) Робота з текстурою

г) Відсутність тіней

7. Що є ключовим у створенні об'єму на зображенні?

а) Чіткі контури

б) Світло і тінь

в) Яскраві кольори

г) Нанесення фактур

8. Яка характеристика описує "тональність" кольору?

а) Відтінок

б) Інтенсивність

в) Насиченість

г) Яскравість

Середній рівень 1 бал

9. Що таке "градація тону"?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

10. Дайте визначення поняття "світлотіньове креслення".

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

11. Опишіть основні принципи створення поліхромного креслення.

Перелік питань для контрольної роботи з дисципліни

Контрольна робота №2 по темах (Тональне, світлотіньове і поліхромне креслення. Колірна відмивка)

Варіант 1

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Який символічний зміст червоного коліру?
  - а) Символ енергії, мужності
  - б) Багатства, величі
  - в) Вічності
  - г) Спокою
2. Що означає термін "тональне креслення"?
  - а) Креслення з використанням кольорів
  - б) Малюнок у чорно-білих відтінках
  - в) Ескіз за допомогою олівця
  - г) Нанесення кольору на папір
3. Який інструмент найчастіше використовують для створення світлотіні?
  - а) Пензлик
  - б) Олівець
  - в) Ручка
  - г) Акварель
4. Що таке "відмивка"?
  - а) Техніка створення градієнта кольору
  - б) Витиральна техніка
  - в) Змішування фарб
  - г) Додавання тіні
5. Який з кольорів є нейтральним у кольоровій палітрі?
  - а) Червоний
  - б) Сірий
  - в) Синій
  - г) Зелений
6. Який матеріал використовується для колірної відмивки?

- а) Гуаш
- б) Масляна фарба
- в) Акварель
- г) Олівець

7. Що є базовим для побудови тіней?

- а) Відтінки світла
- б) Форма об'єкта
- в) Яскраві акценти
- г) Контури

8. Який інструмент найчастіше використовується для відмивки?

- а) Кисть
- б) Олівець
- в) Вугілля
- г) Ластик

Середній рівень 1 бал

9. Що таке «доповнюючі кольори»? Наведіть приклад.

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

10. Дайте визначення поняття "нюанс"?

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

11. Опишіть техніку створення колірної відмивки та її використання у кресленні.

Варіант 2

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Яка техніка забезпечує плавний перехід кольорів?

- а) Штрихування
- б) Відмивка
- в) Контурне креслення
- г) Лінійне малювання

2. Що використовується для тонального креслення?

- а) Графітний олівець
- б) Фарби
- в) Пастель

г) Туш

3. Яка роль рефлексів у світлотіньовому малюванні?

- а) Додавання яскравості
- б) Підкреслення контурів
- в) Відображення відбитого світла
- г) Нанесення тіні

4. Який колір використовується для створення базових тіней?

- а) Білий
- б) Чорний
- в) Сірий
- г) Жовтий

5. Який інструмент найчастіше використовується для колірної відмивки?

- а) Пензлик
- б) Олівець
- в) Ручка
- г) Фломастер

6. Що означає термін "градація кольору"?

- а) Плавний перехід відтінків
- б) Вибір одного кольору
- в) Малювання контуру
- г) Нанесення текстури

7. Який ефект створює відмивка?

- а) Реалістичність
- б) Об'ємність
- в) Контурність
- г) Яскравість

8. Що є основою для створення поліхромного малюнка?

- а) Використання лише нейтральних кольорів
- б) Гра кольорів і відтінків
- в) Використання тільки основних кольорів
- г) Вибір одного тону

Середній рівень 1 бал

9. Що таке «тонування відмивкою»?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

10. Дайте визначення поняття "тональне креслення"?

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

11. Опишіть, як використовується колірна відмивка у створенні поліхромного малюнка.

Варіант 3

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Що таке світлотінь?

- а) Малюнок із кольорових плям
- б) Використання світла і тіні для передачі об'єму
- в) Використання тільки білих відтінків
- г) Контурний малюнок

2. Що є основою для поліхромного креслення?

- а) Тільки сірі відтінки
- б) Використання різних кольорів
- в) Чорно-біла палітра
- г) Мінімалістичний підхід

3. Який інструмент найчастіше використовується для нанесення колірної відмивки?

- а) Олівець
- б) Пензлик
- в) Ручка
- г) Губка

4. Що таке тональне креслення?

- а) Використання тіней для створення об'єму
- б) Використання кольорових відтінків
- в) Малювання ліній
- г) Пастельна техніка

5. Який елемент підсилює реалістичність світлотіньового малюнка?

- а) Вибір паперу
- б) Контрастність рефлексів
- в) Рівномірне штрихування
- г) Прямі лінії

6. Що таке колірна відмивка?

- а) Градієнт кольорів
- б) Текстурний малюнок
- в) Створення контуру
- г) Робота з лініями

7. Що впливає на якість колірної відмивки?

- а) Швидкість нанесення фарби
- б) Тип пензлика
- в) Тон паперу
- г) Освітлення приміщення

8. Який символічний зміст жовтого коліру?

- а) Символ енергії, мужності
- б) Багатства, величі
- в) Вічності
- г) Спокою

Середній рівень 1 бал

9. Що таке «точка сходження»?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

10. Дайте визначення поняття "контраст"?

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

11. Опишіть, як використовується колірна відмивка у створенні поліхромного малюнка..

Варіант 4

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Який символічний зміст зеленого коліру?

- а) Символ енергії, мужності

- б) Багатства, величі
- в) Вічності
- г) Спокою

2. Що означає термін "градація кольору"?

- а) Плавний перехід відтінків
- б) Вибір одного кольору
- в) Малювання контуру
- г) Нанесення текстури

3. Який інструмент найчастіше використовується для відмивки?

- а) Кисть
- б) Олівець
- в) Вугілля
- г) Ластик

4. Що впливає на якість колірної відмивки?

- а) Освітлення кімнати
- б) Тип паперу і пензля
- в) Кількість шарів фарби
- г) Використання чорнила

5. Що таке тональне креслення?

- а) Використання тіней для створення об'єму
- б) Використання кольорових відтінків
- в) Малювання ліній
- г) Пастельна техніка

6. Який колір використовується для створення базових тіней?

- а) Білий
- б) Чорний
- в) Сірий
- г) Жовтий

7. Що таке "відмивка"?

- а) Техніка створення градієнта кольору
- б) Витиральна техніка
- в) Змішування фарб
- г) Додавання тіні

8. Засобами графічного зображення є?

- а) Лінія, тон, колір
- б) Вплив і мова барв
- в) Пунтуалізм та роздільний мазок
- г) Поєднання ліній і кольорів

Середній рівень 1 бал

1. Що таке «послідовний контраст»?

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

2. Дайте визначення терміну "уявлення"?

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

3. Опишіть, роль колірної гами при роботі технікою відмивка.

Зразок виконання варіанту 4

Початковий рівень (1 правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

1. Який символічний зміст зеленого кольору?

- а) Символ енергії, мужності
- б) Багатства, величі
- в) Вічності
- г) Спокою

Правильна відповідь: б

2. Що означає термін "градація кольору"?

- а) Плавний перехід відтінків
- б) Вибір одного кольору
- в) Малювання контуру
- г) Нанесення текстури

Правильна відповідь: а

3. Який інструмент найчастіше використовується для відмивки?

- а) Кисть
- б) Олівець
- в) Вугілля

г) Ластик

Правильна відповідь: а

4. Що впливає на якість колірної відмивки?

- а) Освітлення кімнати
- б) Тип паперу і пензля
- в) Кількість шарів фарби
- г) Використання чорнила

Правильна відповідь: б

5. Що таке тональне креслення?

- а) Використання тіней для створення об'єму
- б) Використання кольорових відтінків
- в) Малювання ліній
- г) Пастельна техніка

Правильна відповідь: а

6. Який колір використовується для створення базових тіней?

- а) Білий
- б) Чорний
- в) Сірий
- г) Жовтий

Правильна відповідь: в

7. Що таке "відмивка"?

- а) Техніка створення градієнта кольору
- б) Витиральна техніка
- в) Змішування фарб
- г) Додавання тіні

Правильна відповідь: а

8. Засобами графічного зображення є?

- а) Лінія, тон, колір
- б) Вплив і мова барв
- в) Пунтуалізм та роздільний мазок
- г) Поєднання ліній і кольорів

Правильна відповідь: а

Середній рівень 1 бал

9. Що таке «послідовний контраст»?

Послідовний контраст — зміна колірних вражень під впливом раніше спостережених кольорів. При послідовному контрасті кінець зорового відчуття не збігає з дією подразника, а як би відстає від нього, запізнюється, так як в органі зору відбуваються визначені процеси. При тривалому сприйнятті будь-якого кольору потім завжди виникає колір доповнюючий.

Достатній рівень (визначення поняття) 1 бал

10. Дайте визначення терміну "уявлення"?

Уявлення – процес створення образу раніше сприйнятого предмета або явища (спогад), а також образу продуктивної уяви – вища форма чуттєвого відображення у вигляді наочно-образного знання, передумова фантазії та винахідництва

Складний рівень (опис вимог) 2 бали

11. Опишіть, роль колірної гама при роботі технікою відмивка.

Колірна гамма відіграє ключову роль у техніці відмивки, адже саме через правильний вибір і поєднання кольорів досягається художня виразність, гармонія та потрібний настрій роботи.

Використання теплих кольорів (жовті, червоні, помаранчеві) створює відчуття тепла, радості чи динаміки, тоді як холодні відтінки (сині, зелені) додають спокою, прохолоди або драматизму.

Колірна гамма має бути підібрана так, щоб відтінки плавно переходили один в одного, створюючи гармонійний вигляд. Вибір аналогічних кольорів (близьких у спектрі) або контрастних кольорів може підсилити глибину і виразність.

За допомогою правильного співвідношення світлих і темних тонів колірної гама досягається тривимірність об'єкта. Градієнти і плавні переходи кольорів створюють враження глибини та текстури.

Яскраві кольори в межах гармонійної колірної гама допомагають розставити акценти, привернути увагу до ключових елементів композиції.

Таким чином, правильно підібрана колірна гамма визначає естетичність, виразність і змістовність роботи, виконаної технікою відмивки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Артушевська І. В. Конспект лекцій для студентів спеціальності «Дизайн» денної та заочної форми навчання – Луцьк: ЛДТУ, 2004.
2. Жердзіцький В. Є. Живопис. Техніка і технологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Є. Жердзіцький. – Х.: Колорит, 2006. – 327 с.: іл. (С. 34).
3. Кравець В. Й. Світлотональність у живописі // вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: зб. наук. пр. / В. Й. Кравець. – Харків: ХДАДМ, 2008. – №5. – С. 61 – 64.
4. Мієєва Т. Л. Конспект лекцій для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузь знань – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ, 2021. – 106 с.

Кольороведення [Текст]: методичні вказівки до виконання контрольних робіт для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія за освітньо-професійною програмою «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. С. М. Савчук – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК Луцького НТУ», 2024. – 20 с.

Комп'ютерний набір і верстка : С. М. Савчук

Редактор: С. М. Савчук

Підп. до друку _____ 2024 р. Формат А4.

Папір офіс. Гарн. Таймс. Умов. друк. арк. 3,5

Обл. вид. арк. 3,4. Тираж 15 прим.